

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ЗВІТ

про результати опитування
здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми «Економіка бізнесу»
«Якість вищої освіти та освітнє середовище у НУ «Львівська політехніка»»
методом анкетування

З метою оцінки якості освітньо-професійної програми «Економіка бізнесу» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» та умов освітнього середовища Національного університету «Львівська політехніка» у квітні-травні 2023 року робочою групою забезпечення якості зазначеної освітньо-професійної програми проведено анкетування студентів освітньо-професійної програми.

Об'єкт дослідження - освітньо-професійна програма «Економіка бізнесу» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка».

Предмет - якість освітньо-професійної програми «Економіка бізнесу» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» та умов освітнього середовища Національного університету «Львівська політехніка».

Для досягнення мети в межах дослідження поставлено такі завдання:

1. Визначити оцінку здобувачами освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка бізнесу» створених у НУ «Львівська політехніка» умов для формування індивідуальної освітньої траєкторії, реалізації студентоцентрованого підходу в навчанні, можливості до участі в міжнародній академічній мобільності.

2. Дослідити думку здобувачів щодо якості освітньо-професійної складової ОПП «Економіка бізнесу»: встановити рівень задоволеності здобувачів якістю

викладання, формами і методами навчання та контролю рівня знань та освітнього середовища.

3. Визначити рівень задоволеності існуючими механізмами освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів.

4. Охарактеризувати ставлення здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до порушень академічної доброчесності.

5. Виділити можливі напрями удосконалення якості освітньо-професійної програми «Економіка бізнесу».

Зважаючи на мету, завдання та об'єкт дослідження, методом збору первинної інформації було обрано анкетування здобувачів ОПП «Економіка бізнесу». Для реалізації поставлених завдань дослідження було проведено анонімне опитування у формі онлайн-анкетування на базі інтернет застосунку Google Forms.

Методичний інструментарій дослідження (анкети) було розроблено відповідно до нормативних документів і положень, які регулюють освітній процес в Україні.

У межах опитування здобувачам було запропоновано заповнити анкети, що містили питання відкритого та закритого типу щодо різних аспектів освітнього процесу та умов освітнього середовища у НУ «Львівська політехніка». Опитування здобувачів вищої освіти проведено онлайн у квітні-травні 2023 року, організованих за сприянням кафедри економіки підприємства та інвестицій і гаранта ОПП «Економіка бізнесу». За допомогою методу групового анкетування було опитано 37 здобувачів.

Реалізація індивідуальної освітньої траєкторії ОПП «Економіка бізнесу» було розроблено з урахуванням принципів студентоцентрованого підходу. Сприйняття студентоцентрованого навчання (рис. 1) свідчить, що здобувачі вищої освіти високо цінують персоналізацію навчального процесу та повагу до їхніх індивідуальних особливостей, надаючи перевагу активній взаємодії з викладачем.

3. На Вашу думку, впровадження студентоцентрованого навчання дає змогу: Виберіть усі варіанти, які підходять під це твердження. При виборі варіанта ІНШЕ додайте власний варіант
37 відповідей

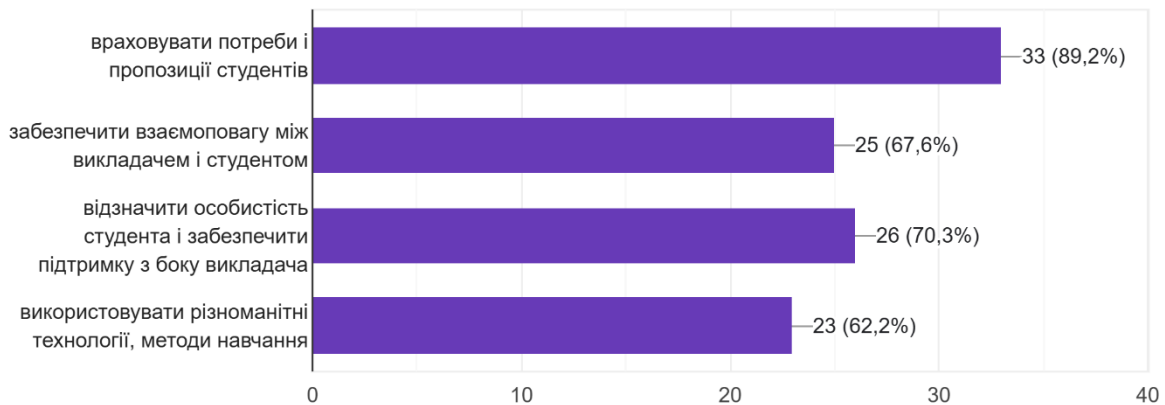

Рис. 1. Сприйняття студентоцентрованого навчання здобувачами ОПП «Економіка бізнесу»

Результати оцінювання можливостей студентоцентрованого підходу та індивідуальної освітньої траєкторії (запитання 4 та 13) свідчать, що найбільш значущими для здобувачів вищої освіти є свобода вибору напрямів досліджень та залучення до наукових заходів (середнє значення ~4,0).

Аспект	Середнє	Розподіл (1–5)
Щорічні опитування щодо покращення якості освіти	3.7	5: 8 (23%), 4: 13 (37%), 3: 8 (23%), 2: 3 (9%), 1: 3 (9%)
Вільний вибір теми наукового/дипломного дослідження	4.0	5: 14 (40%), 4: 8 (23%), 3: 9 (26%), 2: 3 (9%), 1: 1 (3%)
Задоволеність фаховими компетентностями	3.6	5: 7 (20%), 4: 14 (40%), 3: 8 (23%), 2: 3 (9%), 1: 3 (9%)
Запрошення до опитувань кафедри/університету щодо програми	3.6	5: 10 (29%), 4: 9 (26%), 3: 8 (23%), 2: 4 (11%), 1: 4 (11%)
Достатньо часу на самостійну роботу	3.0	5: 5 (14%), 4: 9 (26%), 3: 11 (31%), 2: 7 (20%), 1: 3 (9%)
Вплив на вибір тем курсу	3.6	5: 8 (23%), 4: 10 (29%), 3: 10 (29%), 2: 5 (14%), 1: 2 (6%)
Реалізація індивідуальних здібностей	3.5	5: 7 (20%), 4: 12 (34%), 3: 9 (26%), 2: 4 (11%), 1: 3 (9%)
Можливість працювати у позанавчальний час	3.0	5: 5 (14%), 4: 7 (20%), 3: 9 (26%), 2: 9 (26%), 1: 5 (14%)
Участь у конференціях, проєктах, конкурсах	3.7	5: 9 (26%), 4: 11 (31%), 3: 8 (23%), 2: 4 (11%), 1: 3 (9%)
Вплив на методи навчання через зворотний зв'язок	3.2	5: 4 (11%), 4: 10 (29%), 3: 10 (29%), 2: 6 (17%), 1: 5 (14%)

Примітка: Оцінки за шкалою 1-5 (5: найкращі можливості, 1: недостатні). Розраховано середні значення.

Важливим елементом освітнього процесу також визначено проведення щорічних опитувань здобувачів щодо якості освітніх програм та можливостей їх удосконалення (середнє значення $\sim 3,7$). Водночас найнижчі оцінки отримала організація самостійної роботи (середнє значення $\sim 3,0$), що може вказувати на проблеми з оптимізацією навчального навантаження. Загальне середнє значення за цим блоком становить 3.5, що характеризує рівень можливостей як помірний.

Результати оцінювання задоволеності методами навчання (питання 5) засвідчили загалом позитивне їх сприйняття здобувачами вищої освіти, проте зберігається потенціал для посилення їхньої залученості. Так, варіант відповіді «Скоріше так» обрали 25 із 37 респондентів ($\sim 71\%$), «Так» – 4 із 37 ($\sim 11\%$). Натомість лише 1 респондент ($\sim 3\%$) зазначив «Скоріше ні», тоді як 5 осіб ($\sim 14\%$) обрали варіант «Складно відповісти»

5. Чи погоджуєтесь Ви із твердженням: "Я задоволений (задоволена) методами навчання і викладання (оберіть один варіант)?

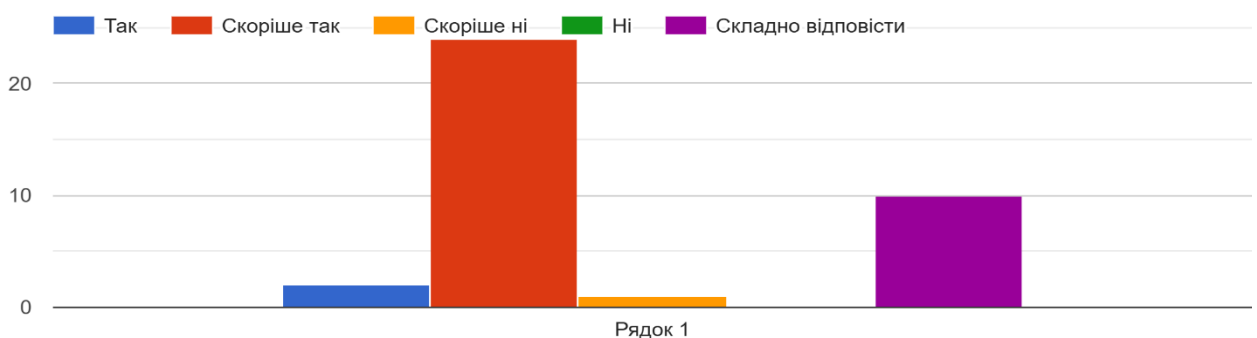

Рис. 2 Оцінювання задоволеності методами навчання здобувачами ОПП «Економіка бізнесу»

Результати оцінювання використання сучасних технологій викладачами (рис.3) свідчать про відсутність чіткого визначення з боку здобувачів. Найбільша частка респондентів (15 із 37, $\sim 43\%$) обрали варіант «Частково», тоді як 12 осіб ($\sim 34\%$) відповіли «Так». Варіант «Інше» не був використаний, у деяких анкетах зафіксовано пропуски відповідей, що може вказувати на потребу в уточненні формулювань запитання та наявність нерівномірності у застосуванні цифрових технологій у навчальному процесі.

6. Чи використовують викладачі сучасні технології навчання: доступ до віртуального середовища з курсу, презентації лекцій, зустрі... виборі варіанта ІНШЕ напишіть власний варіант
37 відповідей

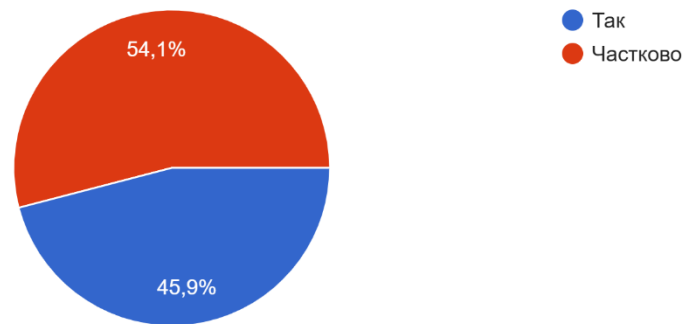

Рис. 3. Результати оцінювання використання сучасних технологій викладачами ОПП «Економіка бізнесу»

Уподобання щодо інтерактивних методів і форматів (рис.4-5). Форми лекційних занять (рис. 4): реальні приклади з практики обрали 20 із 37 респондентів (~57%), візуалізовані лекції : 5/37 (~14%), дискусії та дебати: 10/37 (~29%).

7. Яким інтерактивним методам навчання і формам проведення лекційних занять при вивченні дисциплін Ви надаєте перевагу? Обрати найбільш вагомий для Вас варіанти

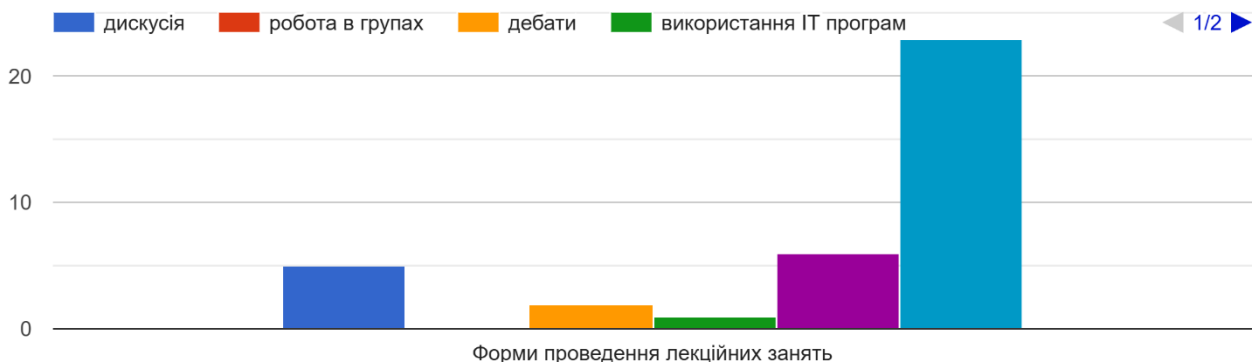

Рис. 4. Інтерактивні методи навчання, яким надають перевагу здобувачі ОПП «Економіка бізнесу»

Формат подання інформації (рис. 5): змішаний формат підтримали 17 із 37 респондентів (~49%), електронну версію: 9/37 (~26%), лабораторно-практичні заняття: 9/37 (~26%). Варіант «Інше» використовувався рідко (наприклад,

«використання ІТ-програм»). Здобувачі віддають перевагу практичним та змішаним підходам у навчальному процесі, що поєднує теоретичну інформацію з інтерактивними та практичними елементами.

8. Якому формату подання інформації при вивченні навчальних дисциплін Ви надаєте перевагу? При виборі варіанта ІНШЕ напишіть власний варіант

37 відповідей

Рис. 5. Переваги форматів подання інформації для здобувачів ОПІ «Економіка бізнесу»

Задоволеність інфраструктурою (рис. 6). Оцінювання здійснювалося за шкалою 1–5 (повністю задоволений = 5, більшою мірою = 4 тощо). Стан аудиторій (комфорт температури, освітлення, наявність обладнання) отримав середню оцінку 3,9, рівень комп'ютерного забезпечення – 3,4, а робота бібліотеки та читального залу – 3,9. Високі оцінки аудиторій і бібліотеки свідчать про задоволеність базовою інфраструктурою, тоді як нижча оцінка комп'ютерного забезпечення, ймовірно, пов'язана із застарілістю обладнання.

9. У кожному рядку виберіть лише один варіант

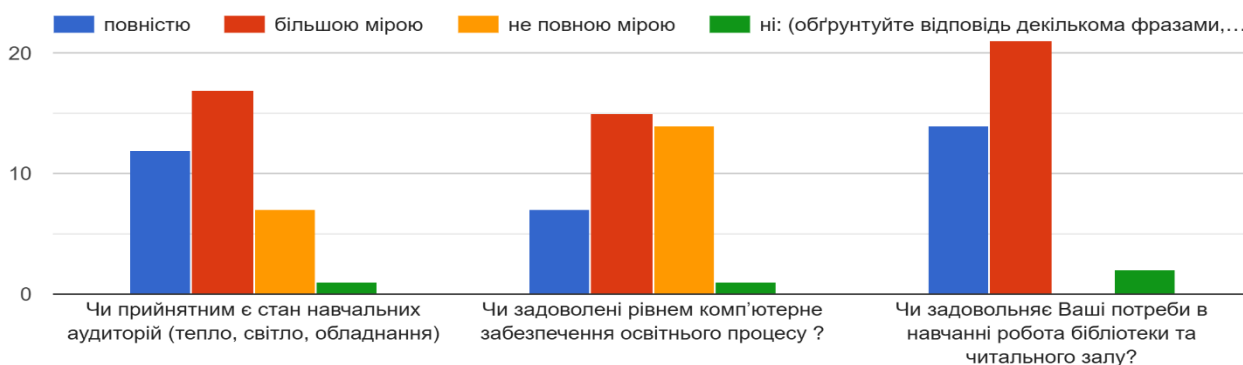

Рис. 6. Задоволеність інфраструктурою освітнього середовища

Аналіз відповідей здобувачів щодо можливих змін у викладанні та навчальному плані (рис. 7) свідчить про загальну задоволеність існуючою організацією освітнього процесу. Так, більшість респондентів зазначили, що «суттєвих зауважень не маю» – 24 із 37 (~69%) щодо методів викладання та 22 із 37 (~63%) щодо навчального плану. Водночас серед запропонованих змін фігурують рекомендації зробити лекції більш цікавими, впровадити онлайн-формати, використовувати реальні практичні приклади, а також переглянути структуру навчального плану, щоб зменшити перевантаження, забезпечити логічність послідовності дисциплін та збільшити практичну складову. Таким чином, здобувачі демонструють високий рівень задоволеності, проте акцентують на потребі модернізації освітнього процесу та його більшої гнучкості, що відповідає сучасним вимогам студентоцентрованого навчання та інтеграції практичних компетенцій.

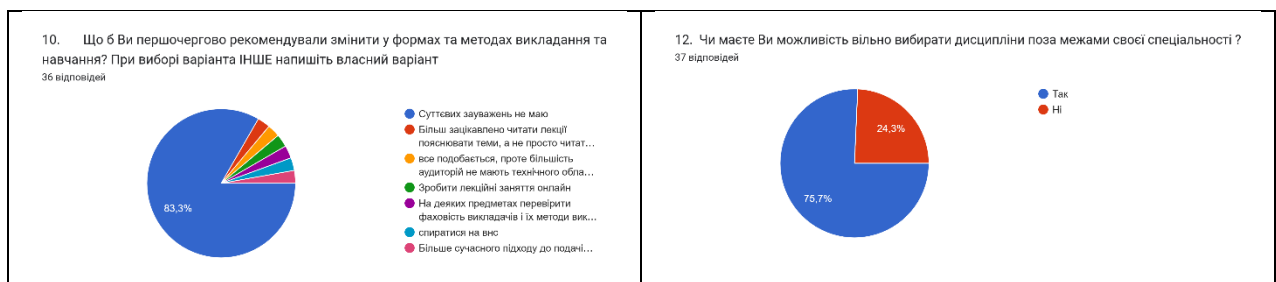

Рис.7. Рекомендації здобувачів освіти за ОПП «Економіка бізнесу» щодо покращення форм і методів навчання та їхня можливість вибору дисциплін

Аналіз відповідей здобувачів свідчить про помірну свободу вибору дисциплін у навчальному процесі. У межах дисциплін поза спеціальністю 23 із 35 респондентів (~66%) зазначили, що мають таку можливість, тоді як 12 осіб (~34%) – ні. Щодо циклу професійної підготовки, 13 із 35 респондентів (~37%) вважають, що він повністю відповідає їхнім очікуванням, ще 13 осіб (~37%) оцінили його як частково відповідний, а 3 респонденти (~9%) – як такий, що не відповідає очікуванням. Пропозицій щодо додаткових дисциплін надано небагато (наприклад, збільшення кількості бізнес-курсів). Студенти мають обмежену свободу вибору дисциплін, а їхні очікування щодо циклу професійної

підготовки задовольняються лише частково, що вказує на потенціал для гнучкішої персоналізації навчального плану.

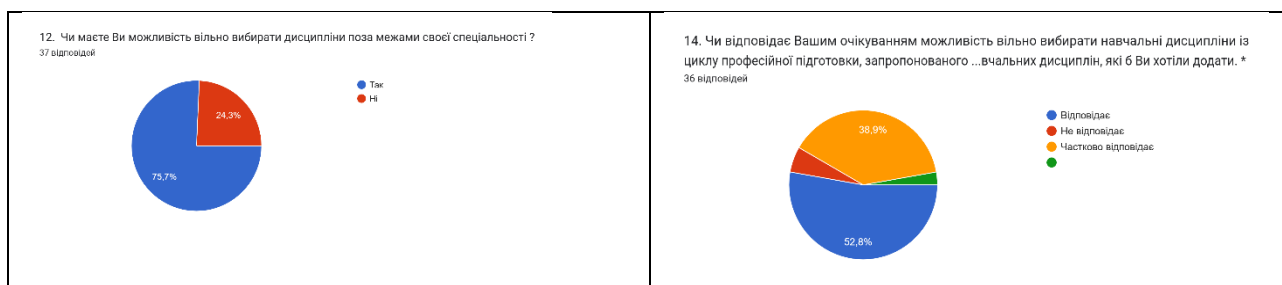

Рис.8. Вільний вибір дисциплін студентами: наявність та відповідність очікуванням за ОПП «Економіка бізнесу»

Аналіз відповідей свідчить про високий рівень обізнаності здобувачів щодо принципів академічної доброчесності та процедур контролю. Більшість респондентів (80–90%) підтвердили чіткість процедур, заохочення доброчесності, відомі інструменти контролю, порядок оскарження оцінок та зацікавленість у дотриманні правил. При цьому приблизно 20% респондентів мали повторні іспити, а близько 10% скористалися правом оскарження (рис.9).

17. Дайте відповіді на питання щодо процедури проведення контрольних заходів та реалізації академічної доброчесності у НУ "Львівська політехніка"

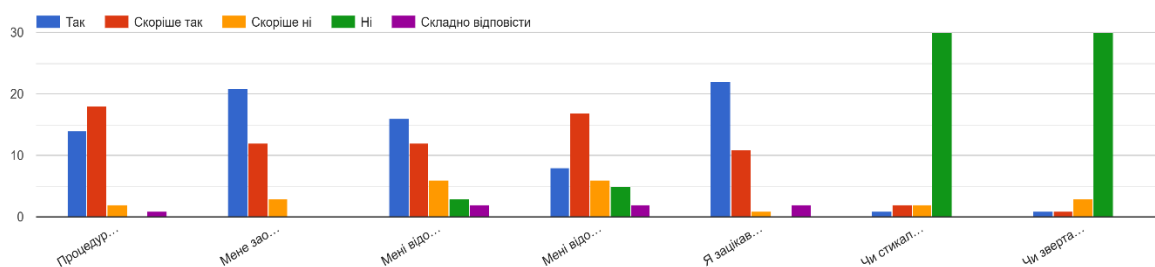

Рис.9. Оцінка процедур контрольних заходів та академічної доброчесності здобувачами освіти за ОПП «Економіка бізнесу»

Щодо порушень академічної доброчесності (рис. 10), більшість респондентів відзначили їх відсутність. Найпоширенішим виявилось списування – 10 із 35 респондентів (~29%), плагіат зафіксовано у 3 випадках (~9%), інші порушення зустрічалися рідко (<5%).

Здобувачі демонструють високий рівень обізнаності та дотримання академічної доброчесності, проте поширеність списування вказує на потребу додаткових заходів профілактики

30. Чи стикались ви із випадками, що є порушенням академічної доброчесності

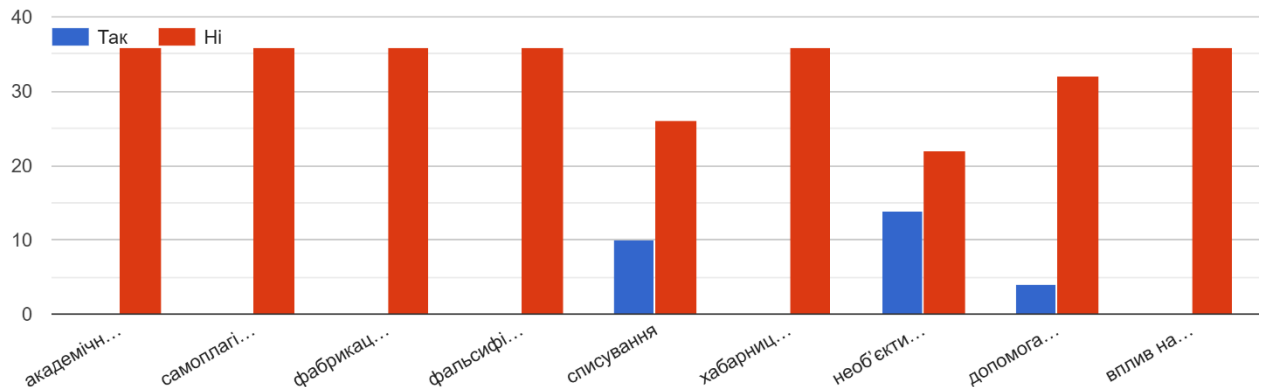

Рис. 10. Рівень обізнаності здобувачів ОПП «Економіка бізнесу» щодо академічної доброчесності

Аналіз відповідей здобувачів виявив основні складнощі, з якими вони стикаються в навчальному процесі. Найчастішою проблемою виявився брак часу – 28 із 35 респондентів (~80%). Інші фактори включають зайнятість роботою (10/35, ~29%), проблеми у взаємодії з викладачами (8/35, ~23%), організацію навчального процесу (12/35, ~34%) та низьку мотивацію (лінощі) – 9/35 (~26%). Водночас 15 респондентів (~43%) повідомили про відсутність проблем.

Щодо складних дисциплін, більшість здобувачів (23/35, ~66%) не відчували труднощів, тоді як 7 респондентів (~20%) зазначили математичні дисципліни, такі як статистика та математика для економістів. Тобто, головною перешкодою у навчанні є брак часу, тоді як складність математичних дисциплін стосується лише частини студентів.

Аналіз відповідей свідчить, що для більшості дисциплін переважає варіант «немає таких якостей» (80–90%), що вказує на відсутність суттєвих негативних аспектів. Серед поодиноких негативних згадок відзначено некомпетентність у викладанні математичних дисциплін, статистики та менеджменту, а також нетактовність чи неповагу у викладанні української мови та інформатики.

Загалом сприйняття викладачів є позитивним, що свідчить про високий рівень їхньої професійної підготовки та взаємодії зі студентами.

Результати оцінювання погодження здобувачів щодо навчального середовища (рис. 11) мають середнє значення: найвищі оцінки отримали показники безпеки, тоді як міжнародна залученість та умови для проведення досліджень оцінені нижче.

28. Дайте відповіді на питання щодо навчального середовища

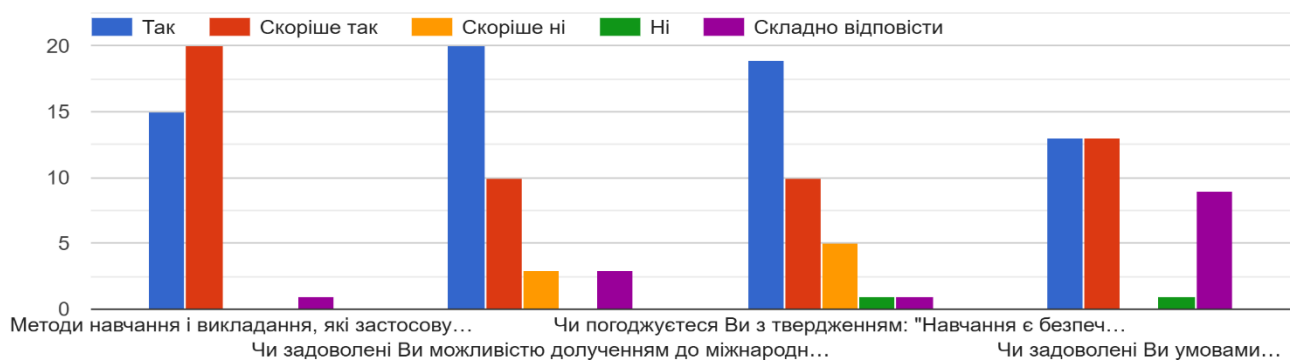

Рис. 11. Результати оцінювання погодження здобувачів щодо навчального середовища

Щодо служб підтримки, більшість респондентів (80–90%) повідомили, що ніколи не зверталися або не знають про їхню діяльність. Серед тих, хто користувався послугами, 10 із 35 респондентів (~29%) відзначили підтримку студентського самоврядування, а 5 осіб (~14%) – психологічну службу. Навчальне середовище в цілому оцінюється як достатнє, проте не відзначається винятковістю; служби підтримки використовуються рідко, що може свідчити про потребу їх більшої промоції та інтеграції у студентське життя.

29. Чи звертались про допомогу/ володієте інформацією щодо наступних служб:

Рис. 12 Результати оцінювання служб підтримки

Інші ключові висновки

Залучення практиків: Не часто: 5/37 (~14%); Так: 3/37 (~9%);

Використання сайту : Розклад/силабуси: 30/37 (~86%);

Додаткові можливості: 5/37 (~14%).

Задоволеність інформуванням : Так: 29/37 (~83%).

Критерії вибору спеціальності:

Висока репутація: 12/37 (~34%);

Навчались друзі/родичі: 6/37 (~17%);

Перспективи працевлаштування: 2/37 (~6%).

Студентське самоврядування:

Ефективне: 18/37 (~51%);

Невідомо: 10/37 (~29%);

Неефективне: 3/37 (~9%).

Участь у науковій роботі:

Ні, через брак часу: 22/37 (~63%); Так: 3/37 (~9%).

Програма подвійного диплому: Ні: 20/37 (~57%); Так: 6/37 (~17%).

Процедура вирішення конфліктів:

Частково: 9/37 (~26%); Так: 10/37 (~29%).

Загальні висновки та рекомендації

Сильні сторони: Висока задоволеність компетентностями, свободою досліджень та інфраструктурою (крім комп'ютерів). Позитивне сприйняття викладачів і низький рівень порушень доброчесності.

Слабкі сторони: Брак часу та перевантаження впливають на самостійну роботу, підріток і дослідження. Нерівномірне використання технологій; обмежений міждисциплінарний вибір.

Рекомендації: Розробити методичні рекомендації для самостійної роботи для систематизації роботи, яка винесена на самостійне опрацювання; посилити використання технологій і практичних прикладів; популяризувати служби підтримки та наукові можливості. Провести повторні опитування для відстеження змін.

Гарант ОПП «Економіка бізнесу»

Марія КІРЖЕЦЬКА

Звіт затверджено на засіданні кафедри
Економіки підприємства та інвестицій
Протокол №1 від 30.08.2023